

Đi u tr rò d ch não t y

Vit b i Biên t p viên

Th t , 03 Tháng 4 2024 20:54 -

Bs Nguy n Trung Hi u -

I X LÝ BAN Đ U

N u rò d ch não t y c p tính sau ch n th ng, vi c theo dõi là h p lý vì h u h t các tr ng h p đ u t kh i.

Kháng sinh d phòng: Còn nhi u tranh cãi. Không có s khác bi t v t l m c ho c b nh su t c a viêm màng não gi a b nh nhân đ c đi u tr và không đ c đi u tr .

V c-xin ph c u khu n: đ c khu n cáo cho h u h t b nh nhân ≥ 2 tu i.

II Đ I V I RÒ DNT DAI D NG SAU CH N TH NG HO C SAU PH U THU T

1) Đi u tr không ph u thu t

a) Bi n pháp h ICP:

- ngh ng i t i gi ng: m c dù n m nghiêng có th c i thi n các tri u ch ng nh ng vi c n m trên gi ng không mang l i l i ích gì khác

- tránh r n (táo bón) và tránh xì mũi

- acetazolamide đ gi m s n xu t DNT

Đi u tr rò d ch não t y

Vi t b i Biên t p viên

Th t , 03 Tháng 4 2024 20:54 -

- h n ch d ch m c đ v a ph i. S d ng th n tr ng sau khi c t b u tuy n yên qua x ng b m

b) N u rò r v n ti p t c (th n tr ng: lo i tr não úng th y t c ngh n v i CT ho c MRI)

- Ch c dò th t l ng HO C

- D n l u th t l ng liên t c (DLTL): qua ng thông qua da.

- DLTL có th yêu c u theo dõi ICU. N u tình tr ng b nh nhân x u đi khi đã đ t ng d n l u: d ng ngay l p t c d n l u.

c) Đi u tr ph u thu t trong tr ng h p dai d ng

2. Đi u tr ph u thu t

a) Thông tin chung:

- N u v trí rò r không đ c xác đ nh tr c khi c g ng đi u tr b ng ph u thu t, 30% s b tái phát.

- Rò DNT sau ph u thu t, v i 5–15% trong s này phát tri n b nh viêm màng não tr c khi rò r đ c d ng l i.

Đi u tr rò d ch não t y

Vi t b i Biên t p viên

Th t , 03 Tháng 4 2024 20:54 -

Ch đ nh can thi p ph u thu t

1. Rò d ch não tu do ch n th ng kéo dài > 2 tu n m c dù đã áp d ng các bi n pháp không ph u thu t.
2. Rò r t phát và kh i phát mu n sau ch n th ng ho c ph u thu t: th ng ph i ph u thu t vì t l tái phát cao.
3. Rò DNT ph c t p do viêm màng não tái phát.

b) Rò r qua m nh sàng/ x ng sàng:

Ph ng pháp ti p c n ngoài màng c ng: Th ng đ c các bác sĩ ph u thu t tại m i h ng a thích. N u th c hi n m s trán nên s d ng ph ng pháp ti p c n trong màng c ng vì khi m x màng c ng c a s n s , màng c ng h u nh luôn rách và r t khó đ xác đ nh. li u v t rách đ c xác đ nh có ph i là nguyên nhân gây rò r hay không ho c li u nó có ph i do th y thu c gây ra hay không. Thu c nhu m hu nh quang tr n v i CSF đ c tiêm vào trong có th giúp ch ng minh s rò r trong quá trình ph u thu t. TH N TR NG: ph i đ c pha loãng v i DNT đ gi m nguy c co gi t.

Ph ng pháp trong màng c ng:

- Th ng đ c PTV l a ch n. N u v trí l rò không đ c xác đ nh tr c ph u thu t, hãy s d ng v t x ng 2 bên trán
- Các k thu t chung c a ph ng pháp ti p c n trong màng c ng:
- Đóng các khuy t x ng b ng m , c , s n ho c x ng.
- Đóng v t rách màng c ng b ng cân, màng c thái đ ng ho c màng ngoài tim. Keo fibrin có th đ c s d ng đ giúp gi mô t i ch .

H u ph u:

- Đ n l u th t l ng sau ph u thu t m h p s còn nhi u tranh cãi. M t s c m th y gi m áp l c DNT có th giúp tăng c ng s b t kín l rò. N u s d ng, hãy đ t khoang nh gi t ngang t m vai trong 3–5 ngày.
- Cân nh c đ t shunt (LP ho c VP) n u ALNS ho c não úng th y tăng cao.

Đi u tr rò d ch não t y

Vị t b i Biên t p viên

Th t , 03 Tháng 4 2024 20:54 -

c) Rò r vào xoang b m (bao g m rò r sau ph u thu t qua x ng b m)

- Ch c dò th t l ng ho c D n l u th t l ng:

- N u rò r kéo dài > 3 ngày: bít l i xoang b m và h c chân b m b ng m , c , s n và/ho c cân. Ti p t c CDTL ho c DLTl nh tr n trong 3–5 ngày sau ph u thu t.
- N u rò r kéo dài > 5 ngày: đ t shunt th t l ng phúc m c (lo i tr não úng th y t c ngh n)

- Ph ng pháp ph u thu t khó khăn h n: ti p c n đ n h s gi a.

- Cân nh c vi c tiêm keo fibrin qua đ ng mũi d i gây tê t i ch .

d) Rò DNT qua x ng đá

Có th bi u hi n d i d ng ch y n c tai ho c ch y n c mũi (qua ng v o i nh i).

- Sau ph u thu t h sau
- Sau gấ x ng ch m: có th đ c ti p c n b ng ph u thu t c t b x ng ch m r ng r i.
- Do ph n chân c a x ng bàn đ p b n t: có th ph i c t b tai gi a và ng v o i tai xuyên qua v t màng nh i.

Ngu n: Greenberg's Handbook of Neurosurgery 10th Edition